

SÉNAT DE BELGIQUE

RÉUNION DU 17 JUILLET 1934.

**Rapport de la Commission de la Justice,
chargée d'examiner la Proposition de
Loi complétant les dispositions du Code
civil sur les choses trouvées.**

(Voir le n° 119 (session de 1932-1933
du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

COMMISSIEVERGADERING VAN 17 JULI 1934.

**Verslag uit naam der Commissie van
Justitie, belast met het onderzoek van
het Wetsvoorstel houdende aanvulling
van de bepalingen van het Burgerlijk
Wetboek betreffende de gevonden zaken.**

(Zie n° 119 (zitting 1932-1933) van den
Senaat.)

Présents : MM. LIGY, président ; COENEN, DE CLERCQ (Jean-Joseph),
DE CLERCQ (Joseph), DE SÉLYS LONGCHAMPS, DISIÈRE, HÉNAULT, HICGUET,
HOUBEN, LEGRAND, le baron MEYERS, ORBAN, ROLIN, VAN FLETEREN,
VAN SCHOOR et LEBON, rapporteur.

MADAME, MESSIEURS,

La proposition de loi, soumise à notre examen par nos honorables collègues MM. Arm. Huysmans et Ligy, vient heureusement combler un vide dans notre législation civile. Depuis cent trente ans, le Code attend la loi particulière réglant le sort des choses trouvées.

En effet, l'article 717 du Code civil, après avoir énoncé que les droits sur les épaves, etc. sont réglés par des lois particulières, ajoute en son second alinéa :

« Il en est de même des choses perdues dont le maître ne se représente pas ».

Depuis lors, le problème des choses trouvées n'a été que fragmentairement traité en divers domaines :

en matière de *lettre de change* et *billet à ordre*, par la loi du 20 mai 1872, dont les articles 39 à 45 furent étendus au *chèque* par la loi du 20 juin 1873 (art. 3);

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Het wetsvoorstel, aan den Senaat voorgelegd door onze geachte collegas, de heeren Arm. Huysmans en Ligy, komt gelukkig een leemte aanvullen in onze burgerlijke wetgeving. Sedert honderd dertig jaar wacht het Wetboek op de bijzondere wet waarbij het lot van de verloren voorwerpen wordt geregeld.

Immers, artikel 717 van het Burgerlijk Wetboek, na te hebben bepaald dat de rechten op de wrakken, enz., worden geregeld door bijzondere wetten, voegt er in de tweede alinea aan toe :

« Hetzelfde geldt voor de verloren zaken waarvan de eigenaar zich niet terug aanbiedt. »

Sedertdien werd het vraagstuk der gevonden zaken slechts fragmentarisch behandeld op verschillende gebieden :

op gebied van *wissel- en orderbrieven*, door de wet van 20 Mei 1872, waarvan de artikelen 39 tot 45 werden uitgebreid tot de *check* bij de wet van 20 Juni 1873 (art. 3);

en matière de dépossession involontaire des *titres au porteur*, par les lois des 24 juillet 1921 et 10 avril 1923;

par arrêté royal du 22 janvier 1929, pour les objets provenant de *naufrages* (art. 13) et par celui du 1er mai 1889, pour les *abandons dans les rivières navigables*;

par le Code rural pour les *essaïms d'abeilles*;

par la loi de Germinal an IV, quant aux objets abandonnés aux *greffes ou conciergeries* à l'occasion de procès;

par le décret du 13 août 1810, pour les entrepreneurs de *roulage* ou de *messageries* par terre ou par eau;

par la loi générale du 26 août 1822 (chap. XII), pour les *douanes et entrepôts*;

par la loi du 30 mai 1879, pour les *lettres postales* tombées au rebut.

Les auteurs du projet ne songent pas à reviser ces dispositions éparses. Ils ne reprennent dans leur texte, au littéra *b*, que la loi du 28 février 1860 concernant les chemins de fer, en l'étendant à toutes entreprises concédées de transports publics. Il en résulte que la susdite loi céderait devant le texte nouveau à la suite de l'adoption de la proposition actuelle.

* *

Quelle place convient-il d'assigner à la matière dans le Code?

Faut-il en ranger les dispositions après l'article 2280 comme y faisant suite?

Nous ne le pensons pas. Les articles 2279 et 2280 proclament le prin-

op gebied van onvrijwillige bezitsontzetting van *titels aan toonder*, door de wetten van 24 Juli 1921 en 10 April 1923;

bij koninklijk besluit van 22 Januari 1929 voor de voorwerpen voortkomende van *schipbreuken* (art. 13) en bij koninklijk besluit van 1 Mei 1889 voor de *achterlatingen op de bevaarbare rivieren*;

door het Landwetboek voor de *bijen-zwermen*;

door de wet van Germinal jaar IV, voor de voorwerpen achtergelaten bij de *griffies* of *conciergeries* naar aanleiding van rechtsgedingen;

door het decreet van 13 Augustus 1810 voor de aannemers van *vervoer* of van *vervoerdiensten* te land of te water;

door de algemeene wet van 26 Augustus 1822 (hoofdst. XII) voor de *douanen* en *stapelhuizen*;

door de wet van 30 Mei 1879 voor de onbestelbaar verklaarde *poststukken*.

De indieners van het voorstel denken er niet aan deze uiteenlopende bepalingen te herzien. Zij nemen in hun tekst, onder littéra *b*, alleen de wet over van 28 Februari 1860 betreffende de spoorwegen, mits dezelve uit te breiden tot al de geconcedeerde bedrijven van openbaar vervoer. Hieruit volgt dat bedoelde wet zou plaats maken voor den nieuwen tekst tengevolge van de goedkeuring van het huidig voorstel.

* *

Welke plaats dient er aan dit voorstel ingeruimd in het Wetboek?

Moeten de bepalingen ervan worden ingelascht na artikel 2280 als daarmee verband houdende?

Wij meenen het niet. De artikelen 2279 en 2280 behelzen het beginsel

cipe du titre de la possession mobilière, avec deux restrictions intéressant les tiers possesseurs de bonne foi d'objets volés ou perdus. Le projet nouveau, au contraire, règle le sort des objets perdus sans s'inquiéter ni du vol, ni du titre de la possession, ni des tiers possesseurs de bonne foi. C'est une loi entièrement distincte, et qu'il faut séparer des articles 2279 et 2280 pour éviter notamment toute confusion entre l'inventeur et les tiers acquéreurs.

A mon sens, elle devrait prendre la place de l'alinéa 2 de l'article 717, à l'appel duquel elle répond. L'invention de choses perdues entre dans le Code civil comme une manière d'acquérir la propriété à classer parmi celles visées aux articles 713 et suivants, à savoir les *biens sans maître*, les *res nullius*, les *trésors*, les *épaves*.

Le principe dominant du projet, c'est l'obligation de faire le dépôt de la chose perdue à la Maison Communale du lieu où elle est trouvée.

Mais il sied de ne pas décourager l'inventeur, qui rend service en se chargeant de ce soin. Or l'objet peut être trouvé au cours d'une excursion, d'un voyage, aux confins mal connus de deux communes principalement dans les grandes agglomérations, et la difficulté de se rendre incontinent à la Maison Communale du lieu, voire de rechercher celle-ci en cas de doute, doit être réduite au minimum pour l'inventeur. C'est ce qui a engagé la Commission à permettre subsidiairement le dépôt à la Maison Communale du domicile de l'inventeur, sauf à l'Administration locale à faire parvenir la chose à la Commune du lieu de la trouvaille, pour autant que l'endroit puisse être déterminé par les indications du déposant ou par l'information de police.

van den rechtstitel van het roerend bezit met twee beperkingen, die slaan op *derden*, bezitters te goeder trouw van gestolen of verloren voorwerpen. Het nieuw ontwerp regelt integendeel het lot van de verloren zaken zonder zich te bekommeren om diefstal, of om den rechtstitel van het bezit, of om de derden bezitters te goeder trouw. Het is een geheel afzonderlijke wet, die dient afgescheiden van de artikelen 2279 en 2280, om namelijk alle verwarring tusschen den vinder en de derden-verwerfers te voorkomen.

Mijns inziens zou het moeten de plaats innemen van alinea 2 van artikel 717, op wier wenken het ingaat. Het vinden van verloren zaken, in het Burgerlijk Wetboek, geldt als een wijze van verwerving van eigendom, te rangschikken onder deze bedoeld bij de artikelen 713 en volgende, te weten de *onbeheerde goederen*, *res nullius*, *de schatten*, *de wrakken*.

Het hoofdbeginsel van het ontwerp is de verplichting de verloren zaak in bewaring te geven op het gemeentehuis van de plaats waar zij gevonden is.

Doch men mag den vinder niet ontmoedigen, die een dienst bewijst door zich met deze zorg te belasten. Welnu de zaak kan gevonden worden tijdens een uitstap, een reis, aan de slecht gekende scheidsgrenzen van twee gemeenten, vooral in de groote agglomeraties, en de moeilijkheid om zich onmiddellijk naar het gemeentehuis van de plaats te begeven, of zelfs om dit in geval van twijfel op te zoeken, moet voor den vinder tot een minimum herleid worden. Dit heeft de Commissie aangezet in bijkomende orde de bewaargeving toe te laten op het gemeentehuis van de woonplaats van den vinder, behoudens den last voor het lokale bestuur om de vondst over te maken aan de gemeente van de vindplaats, in zooverre de plaats kan worden bepaald uit de aanduidingen van den bewaargever of door de inlichtingen van de politie.

Après six mois les objets déposés, à part les valeurs monétaires, sont vendus au profit de la Commission d'assistance publique du lieu de l'invention, ou exceptionnellement du lieu du dépôt seulement, à moins qu'avant la vente une contestation de priorité n'ait surgi de la part de la Commune ou Commission d'assistance publique du lieu de la trouvaille. Ainsi les deux ajoutés faites par la Commission de la Justice au texte des alinéas *sub* littera *a* du projet se complètent et se superposent.

En attribuant subsidiairement le produit de la vente à l'Assistance publique du lieu du domicile du déposant à défaut de toute réclamation de priorité de la part d'une autre Commune ou Commission d'assistance publique, le projet de loi veut prévenir des conflits tardifs et généralement dépourvus d'âpre intérêt. On suppose, bien entendu, la bonne foi de l'Administration du domicile de l'inventeur, qui aurait retenu la chose trouvée ailleurs que sur son territoire pour avoir ignoré la commune du lieu de la trouvaille. La rétention de la chose ou de sa valeur, malgré la connaissance du droit de préférence d'une autre localité, n'est point validée par l'expiration du délai précédant la vente. Le projet de loi est étranger à la mauvaise foi. Dans ce cas, la Commune et sa Commission d'assistance publique, premiers bénéficiaires de la chose perdue, ne subissent aucune déchéance de droits.

Au littera *b* du projet, la Commission a ajouté les objets *non réclamés* aux objets oubliés ou abandonnés aux chemins de fer et autres entreprises de transports publics, afin de comprendre dans la loi nouvelle toute la matière visée par la loi de 1860.

Na zes maanden worden de in bewaring gegeven zaken, behalve de muntwaarden, verkocht ten bate van de Commissie van Openbaren Onderstand van de vindplaats of bij uitzondering van de plaats van bewaargeving alleen, tenzij er vóór de veiling een betwisting van prioriteit is gerezen vanwege de gemeente of vanwege de Commissie van Openbaren Onderstand van de vindplaats. Aldus is de dubbele toevoeging van de Commissie van Justitie bij den tekst van de alinea's *sub* littera *a* van het ontwerp een onderlinge aanvulling en dekking.

Door in bijkomende orde de opbrengst van den verkoop toe te kennen aan den Openbaren Onderstand van de woonplaats van den bewaargever bij gemis van elke betwisting om prioriteit vanwege een andere gemeente of Commissie van Openbaren Onderstand, wil het ontwerp laattijdige en over het algemeen van scherp belang ontbloote geschillen voorkomen. Men veronderstelt, wel te verstaan, de goede trouw van het bestuur van de woonplaats van den vinder, die de elders dan op zijn grondgebied gevonden zaak heeft weerhouden omdat hij de gemeente van de plaats waar de zaak werd gevonden niet kende. De weerhouding van de zaak of van haar waarde niettegenstaande de bekendheid met het voorkeursrecht van een andere gemeente, wordt niet bekrachtigd door het verstrijken van den termijn voorafgaande aan de veiling. Het wetsontwerp betreft niet de kwade trouw. In dit geval ondergaan de gemeente en de Commissie van Openbaren Onderstand, eerste rechthebbers op de verloren zaak, geen-erlei ontzetting uit hun rechten.

Bij littera *b* van het ontwerp heeft de Commissie de *niet opgevorderde* zaken gevoegd bij de zaken vergeten of achtergelaten bij de spoorwegen en in de andere ondernemingen van openbaar vervoer, om in de nieuwe wet de geheele stof van de wet van 1860 te begrijpen.

L'on se demandera peut-être si l'obligation de faire le dépôt s'adresse ici seulement aux concessionnaires d'un service de transports publics et non à l'inventeur en personne. Il est certain que celui-ci, particulier ou agent de la Compagnie, est tenu de remettre les objets trouvés soit à un agent si l'inventeur est un particulier, soit à ses chefs ou aux endroits désignés si c'est un agent de la Compagnie ou de l'Administration, mais il appartient à ces dernières de formuler toutes prescriptions utiles à cet égard dans leurs règlements d'ordre intérieur.

Au littera *d* du projet originaire, la Commission a supprimé les mots : « susceptible d'être accueillie », les estimant superflus, parce que le réclamant devra en toute hypothèse établir son droit sur les objets trouvés.

Ce droit sur les objets perdus, ce n'est pas nécessairement le droit de propriété, de sorte qu'en parlant du maître ou de ses ayants droit, nous n'entendons pas limiter l'intervention au propriétaire ou à ses héritiers et successeurs. C'est aussi d'une façon générale le perdant qui avait sur la chose *un droit*, même de détention ou de possession, qui peut réclamer la remise des choses en leur pristin état, sauf le devoir de l'autorité locale de déjouer par une enquête discrète les abus dont la revendication pourrait être l'occasion.

Le terme de la prescription acquisitive a été porté de deux à trois ans, car il ne serait pas justifiable qu'il fût moindre vis-à-vis de l'inventeur, de la Commune ou de l'Assistance publique, inhabiles à se prévaloir d'un juste titre de possession, que vis-à-vis du tiers possesseur de bonne foi dont parlent les articles 2279 et 2280 du Code civil.

Il importe de remarquer ici que le

Men zal zich allicht afvragen of de verplichting van bewaargeving hier alleen geldt voor de concessiehouders van een dienst voor openbaar vervoer en niet voor den vinder in persoon. Het is zeker dat deze, particulier of bediende der Compagnie, gehouden is de gevonden voorwerpen te overhandigen, hetzij aan een bediende zoo de vinder een particulier is, hetzij aan zijn oversten of op de aangewezen plaats zoo het een beambte van de Compagnie of van het Bestuur geldt, doch deze laatsten moeten dienaangaande in hun huishoudelijke reglementen de noodige bepalingen voorzien.

Uit littera *d* van het oorspronkelijk ontwerp deed de Commissie de woorden : « bijaldien zij ontvankelijk is » wegvallen, daar zij hen overbodig acht, aangezien de opeischer in elk geval zijn recht op de gevonden voorwerpen moet bewijzen.

Dit recht op de gevonden voorwerpen is niet noodzakelijk een eigendomsrecht, zoodat waar wij over den meester of zijn rechthebbenden spreken, wij de tusschenkomst niet willen beperken tot den eigenaar of tot zijn erfgenamen of opvolgers. Het is ook, in algemeenen zin, de verliezer, die op de zaak *een recht* had, zelfs van houderschap of bezit, die de herstelling van de zaken in hun vorigen staat mag eischen, behoudens den plicht voor het plaatselijk gezag door een bescheiden onderzoek de misbruiken te vrijdelen waartoe de opeischling aanleiding mocht geven.

De termijn van de verkrijgende verjaring werd opgevoerd van twee tot drie jaar, want het ware niet rechtvaardig dat hij korter zou zijn ten aanzien van den vinder, van de Gemeente of van den Openbaren Onderstand, die onbekwaam zijn een rechtstitel van bezit te doen gelden, dan tegenover den derden-bezitter te goeder trouw vermeld bij de artikelen 2279 en 2280 van het Burgerlijk Wetboek.

Hier dient opgemerkt dat het ont-

projet fait une entorse considérable au droit commun qui a régi jusqu'à présent le sort des objets trouvés. Dans l'Exposé des Motifs, notre collègue, M. Arm. Huysmans, a fait ressortir l'illégalité de réglementations communales décrétant la vente et l'appropriation des objets après de courts délais.

Si le Code civil a protégé la possession des tiers acquéreurs de bonne foi après trois ans, il n'a nulle part soustrait au droit commun les inventeurs, lesquels ne peuvent jamais se prévaloir d'un juste titre. Contre eux, le propriétaire conserve son recours durant trente ans, terme de la prescription la plus longue. Or la possession des Communes ou des Commissions d'assistance publique ne diffère point de celle de l'inventeur. Elles connaissent aussi bien que celui-ci le titre précaire de leur détention. Si donc la législation proposée les garantit après trois ans contre le recours de l'ayant droit, c'est à raison du double motif qu'il est impossible pour la Commune ou son Administration subordonnée de se charger pendant trente ans de la conservation des objets trouvés et, d'autre part, que l'absence de toute réclamation du propriétaire permet de présumer dans son chef l'abandon de ses droits, sa renonciation à en poursuivre la revendication.

Des membres de votre Commission ont pensé que ces motifs étaient insuffisants en ce qui concerne les espèces monnayées ou billets de banques; mais une exception en entraînerait beaucoup d'autres, par exemple pour les bijoux, pierres précieuses et autres menus objets de valeur qui ne comportent guère de difficultés de garde ni de conservation.

Il faut bien reconnaître que la prescription trentenaire imposerait aux Commissions d'assistance publique une comptabilité spéciale et des respon-

werp ernstig inbreuk maakt op het gemeenrecht dat totnogtoe het lot van de gevonden zaken regelde. In zijn toelichting, wees de heer Arm. Huysmans op de onwettelijkheid van de gemeenteverordeningen waarbij verkoop en toeëigening van de voorwerpen na korte termijnen worden voorzien.

Zoo het Burgerlijk Wetboek het bezit heeft beschermd van derdenverkrijgers te goeder trouw na drie jaar, toch heeft het nergens aan het gemeenrecht de vindere onttrokken, die zich nooit op een rechtvaardigen titel mogen beroepen. Tegenover hen behoudt de eigenaar zijn recht van verhaal gedurende dertig jaar, termijn van de langste verjaring. Het bezitsrecht van de Gemeenten of de Commissiën van Openbaren Onderstand verschilt niet van dit van den vinder. Zoowel als deze laatste, kennen zij den precairen titel van hun houderschap. Zoo de voorgestelde wetgeving hen na drie jaar vrijwaart tegen het verhaal van den rechthebbende, dan is dit op den tweevoudigen grond dat het onmogelijk is voor de gemeente of het daaraan ondergeschikt bestuur zich gedurende dertig jaar te belasten met de bewaring van de gevonden voorwerpen, en van een anderen kant, dat het uitblijven van elke navraag vanwege den eigenaar mag doen veronderstellen dat hij van zijn rechten en van verdere opeischung afziet.

Sommige leden van uw Commissie meenden dat deze redenen ontoereikend waren wat betreft de muntstukken of de bankbiljetten; een uitzondering zou er echter talrijke andere meebrengen, bijv. voor de juweelen, edelgesteenten en andere kleine voorwerpen van waarde wier bewaring of behoud niet moeilijk is.

Men moet wel toegeven dat de verjaring na dertig jaar aan de Commissies voor Openbaren Onderstand een bijzondere boekhouding en langdurige

sabilités prolongées cadrant mal avec l'annalité de leurs budgets dont les ressources sont bien souvent insuffisantes pour les besoins de leurs assistés.

Au reste, le produit des ventes consiste également en numéraire, et, dès lors, la différence de régime serait fantaisiste. La confusion des deux patrimoines se produirait dans la pratique et finirait par exposer les administrateurs à des conséquences fâcheuses, et fort indésirables au regard de personnes qui se consacrent par pur dévouement à la gestion des biens des pauvres.

Ce qu'il importe pour parer aux abus, c'est de recommander aux Communes de ne rien négliger pour découvrir les propriétaires d'objets trouvés. Elles indagheront d'ailleurs avec d'autant plus de ténacité que la perte revêt une plus grande importance. Votre Commission estime toutefois qu'il n'y a pas lieu d'encombrer le texte de la loi de quelque réglementation administrative, le Gouvernement pouvant à tout instant user de moyens de persuasion dictés par les enseignements de l'expérience.

De même, la Commission a renoncé à préciser les obligations des parents, tuteurs, curateurs, administrateurs ou conseils judiciaires des incapables qui pourraient se trouver détenteurs d'objets perdus, préférant s'en rapporter aux principes du droit commun.

Le projet de loi ne prévoit aucune sanction spéciale. Le Code pénal punit le cel. Le Code civil a organisé la responsabilité quasi délictuelle. L'inventeur qui s'abstiendrait de faire le dépôt obligatoire s'exposerait, suivant les cas, à subir l'action pénale ou civile.

Un membre de la Commission a demandé que l'on encourage l'inven-

verantwortelijkheid zou opleggen die slecht strooken met de jaarlijkschheid van haar begrotingen, wier middelen dikwijls ontoereikend zijn voor de behoeften van hun ondersteunden.

Trouwens, de opbrengst van de verkoopingën bestaat insgelijks uit baar geld, en dienvolgens ware het verschil van regime fantaisistisch. De versmelting van de twee boedels zou zich in de practijk voordoen en zou de beheerders ten slotte blootstellen aan spijtige, en zeer ongewenschte gevolgen ten opzichte van personen die zich uit loutere opoffering aan het beheer der armengoederen wijden.

Om de misbruiken te voorkomen is het van belang de gemeenten aan te bevelen niets onverlet te laten om de eigenaars van gevonden voorwerpen te ontdekken. Zij zullen trouwens met des te meer volharding optreden dat het verlies belangrijker is. Uw Commissie meent evenwel dat het niet past den wettekst te bezwaren met eenigerlei bestuursregeling, daar de Regeering te allen tijde overredingsmiddelen kan aanwenden door de ervaring ingegeven.

De Commissie heeft er insgelijks van afgezien de verplichtingen te omschrijven van de ouders, voogden, curatoren, beheerders of gerechtelijke raadsmanen der onbekwamen die houder zouden kunnen zijn van verloren voorwerpen, en verkoos zich te verlaten op de beginselen van het gemeene recht.

Het wetsontwerp voorziet geen enkele bijzondere sanctie. Het Strafwetboek straft de heling. Het Burgerlijk Wetboek heeft de quasi-delictueele verantwoordelijkheid voorzien. De vinder die zou nalaten de verplichte bewaargeving te doen, zou zich, volgens het geval, blootstellen aan burgerlijke of strafrechterlijke vordering.

Een lid van de Commissie heeft gevraagd dat men den vinder zou

teur à rapporter l'objet en lui tenant compte, en quelque mesure, du profit procuré au propriétaire.

On a fait observer que l'inventeur ne fait que remplir un devoir moral et social, et qu'il n'y a pas lieu d'aller au-delà des largesses ou récompenses que souvent le perdant offre à celui qui lui rapporte l'objet de valeur perdu.

Un autre membre demande que l'Etat organise un service de renseignements, citant l'exemple d'une roue de rechange que l'automobiliste perdrait en route sans savoir où. La commune, sur le territoire de laquelle un objet est trouvé, serait obligée de le renseigner au bureau central, où le perdant trouverait à s'informer.

La Commission a craint que pareille centralisation entraîne des frais disproportionnés au service rendu, étant donné que les principales sociétés de transports publics possèdent déjà des bureaux de renseignements fonctionnant à la satisfaction générale. Si une organisation pour les pertes d'objets le long des routes s'avérait nécessaire, il suffirait d'abandonner au pouvoir administratif la faculté d'y pourvoir. C'est à ce desideratum notamment que répond le paragraphe 6 du projet de la Commission de la Justice.

Le rapport a été adopté à l'unanimité des membres présents.

Le Rapporteur,
H. LE BON.

Le Président,
A. LIGY.

moeten aanzetten het voorwerp terug te brengen mits hem, in zekere mate, het voordeel aan te rekenen dat de eigenaar erbij heeft.

Men deed opmerken dat de vinder slechts een zedelijken en socialen plicht vervult en dat men niet verder hoeft te gaan dan de giften of beloningen die de verliezer vaak diengene biedt die hem het verloren voorwerp van waarde terug bezorgt.

Een ander lid vraagt dat de Staat een inlichtingsdienst zou inrichten, en haalt het voorbeeld aan van een wisselwiel dat een automobilist onderweg zou verliezen zonder te weten waar. De gemeente op wier grondgebied een voorwerp wordt gevonden, zou dit aan het centraal bureau moeten aangeven, waar de verliezer om inlichtingen kan komen.

De Commissie heeft gevreesd dat dergelijke centralisatie met kosten zou gepaard gaan buiten verhouding tot den bewezen dienst, daar de voornaamste vervoermaatschappijen reeds inlichtingsbureelen bezitten die naar ieders voldoening werken. Mocht een inrichting voor de langs de banen verloren voorwerpen noodzakelijk blijken, dan moet aan het bestuur de bevoegdheid gelaten worden daarin te voorzien. Op dien wensch gaat namelijk paragraaf 6 van het ontwerp der Commissie van Justitie in.

Eenparig werd het verslag door de aanwezige leden aangenomen.

De Verslaggever,
H. LE BON.

De Voorzitter,
A. LIGY.

Projet de Loi complétant les dispositions du Code civil sur les choses trouvées.

—
Texte présenté par la Commission de la Justice.
—

ARTICLE PREMIER.

L'alinéa 2 de l'art. 717 du Code civil est remplacé par la disposition suivante :

Les droits sur les choses perdues dont le maître ne se représente pas sont, à défaut de lois spéciales, réglés par l'article suivant.

ART. 2.

§ 1er. — Celui qui trouve une chose perdue dont il ne connaît pas le propriétaire, doit en faire le dépôt sans retard à la Maison Communale du lieu où elle a été trouvée, sinon tout au moins, du lieu de son domicile.

Les choses ainsi déposées sont tenues à la disposition de leurs propriétaires ou ayants droit pendant un délai de six mois à dater du jour du dépôt. A l'expiration de ce délai, les objets sont vendus aux enchères publiques et le produit de la vente, ainsi que les valeurs monétaires ayant cours légal en Belgique, sont remis à la Commission d'assistance publique du lieu où les choses ont été trouvées, sinon du lieu du dépôt, pourvu qu'avant la vente aucune contestation n'ait surgi de la part de la Commune ou de la Commission d'assistance publique du lieu de l'invention.

Wetsontwerp houdende aanvulling van de bepalingen van het Burgerlijk wetboek betreffende de gevonden voorwerpen.

—
Tekst voorgesteld door de Commissie van Justitie.
—

EERSTE ARTIKEL.

Lid 2 van artikel 717 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

De rechten op de verloren zaken waarvan de eigenaar zich niet aanmeldt, worden, bij gemis van bijzondere wetten, door het volgend artikel geregeld :

ART. 2.

§ 1. — Hij die een verloren zaak vindt, waarvan hij den eigenaar niet kent, moet deze zonder verwijl overhandigen aan het gemeentehuis van de plaats waar zij is gevonden, of zooniet althans aan het gemeentehuis van zijn woonplaats.

De aldus overhandigde zaken worden ter beschikking gehouden van hun eigenaars of dezer rechthebbenden gedurende een termijn van zes maanden te rekenen van den dag hunner overhandiging. Na verloop van dezen termijn, worden de voorwerpen openbaar geveild en worden de opbrengst van de veiling alsook de muntwaarden met wettigen koers in België overhandigd aan de Commissie van Openbaren Onderstand van de plaats waar de zaken werden gevonden, of zooniet van de plaats van bewaargeving op voorwaarde dat er vóór de veiling geen betwisting is gerezen vanwege de gemeente of vanwege de Commissie van Openbaren Onderstand van de vindplaats.

§ 2. — Les choses non réclamées, oubliées ou abandonnées dans les véhicules ou dans les dépendances de la Société nationale des Chemins de fer et de toute entreprise concédée de transports publics, sont déposées au siège de l'exploitation et tenues pendant six mois à la disposition de leurs propriétaires ou ayants droit.

A l'expiration de ce délai, elles seront remises à l'État s'il s'agit de valeurs monétaires ou vendues aux enchères publiques au profit de l'État et à la diligence de celui-ci.

§ 3. — Si les choses déposées sont périssables ou si leur conservation exige des frais excessifs, leurs dépositaires peuvent en ordonner immédiatement la vente publique.

§ 4. — Lorsque la vente de choses perdues est effectuée, le propriétaire ou ayant droit ne peut réclamer que le produit de la vente.

Le droit au produit de la vente ou à la restitution des valeurs monétaires ayant cours légal en Belgique est prescrit à l'expiration du délai de trois ans à compter de la date du dépôt.

§ 5. — Les autorités communales et les dépositaires de choses perdues tiennent un registre dans lequel celles-ci sont inscrites suivant un numéro d'ordre, avec indication de la date du dépôt, de la nature de l'objet, des jour, heure et lieu où il a été trouvé, des noms et adresse de l'inventeur, de la date de la restitution, et éventuellement de la date de la vente et du produit de celle-ci, ainsi que de la remise à la Commission d'assistance publique.

§ 6. — Un Arrêté royal établira, s'il y échet, un bureau central d'informa-

§ 2. — De zaken die niet werden opgevorderd, die werden vergeten of achtergelaten in de rijtuigen of in de aanhoorigheden van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en van alle vergunninghoudende onderneming van openbaar vervoer, worden in bewaring gegeven bij den zetel der exploitatie en gedurende zes maanden ter beschikking van hun eigenaars of van dezer rechthebbenden gehouden.

Bij het verstrijken van dezen termijn worden zij in bezit van den Staat gesteld, indien het muntwaarden zijn, of openbaar geveild ten bate van den Staat en te diens benaarstiging.

§ 3. — Indien de overhandigde zaken bederfelijk zijn of hun bewaring overdreven kosten vergt, mogen hun bewaarhouders onmiddellijk de openbare veiling ervan gelasten.

§ 4. — Is de verkoop van verloren zaken geschied, dan kan de eigenaar of zijn rechthebbende alleen de opbrengst van den verkoop opvorderen.

Het recht op de opbrengst van den verkoop of op teruggave van de muntwaarden met wettigen koers in België verjaart bij het verstrijken van den termijn van drie jaar vanaf den dag der bewaargeving.

§ 5. — De gemeenteoverheden en de bewaarhouders van verloren zaken houden een register waarin deze worden ingeschreven per volgnummer met aanduiding van den datum der bewaargeving, van den aard der zaak, van dag, uur en plaats waar zij werd gevonden, van naam en adres van den vinder, en eventueel van den datum van verkoop en van de opbrengst daarvan, alsmede van de overhandiging aan de Commissie van Openbaren Onderstand.

§ 6. — Een koninklijk besluit zal desnoods een centraal inlichtingsbureau

tion des objets perdus et en règlera les conditions de fonctionnement. Il fixera éventuellement le taux et le mode de recouvrement des frais afférents aux services de récupération des objets perdus.

ART. 3.

La loi du 28 février 1860 est abrogée.

der verloren voorwerpen instellen en de voorwaarden van deszelfs werking regelen. Het zal gebeurlijk ook het bedrag en de wijze van inning vaststellen der onkosten welke aan de diensten van de teruggave van verloren voorwerpen verbonden zijn.

ART. 3.

De wet van 28 Februari 1860, wordt ingetrokken.